

Єдині вимоги до учнів школи

1. Прихід учнів до школи

1.1. Учні приходять до школи не пізніше ніж за 15 хвилин до першого дзвінка. Учні, які прийшли після першою дзвінка, вважаються такими, що запізнилися.

1.2. При вході до школи учні витирають ноги, вітаються з учителями, технічними працівниками, товаришами. У гардеробі знімають верхній одяг, перезуваються у змінне взуття, яке зберігається у сумках-пакетах у спеціально відведених для цього місцях.

1.3. У гардеробі учні поводять себе тихо, спокійно, роздягаються швидко, не затримуючись. Ігри і метушня у гардеробі заборонені. Відвідування гардероба протягом дня дозволяється лише у присутності чергового.

1.4. Зовнішній вигляд при виході із гардероба оцінює черговий учитель чи адміністратор і робить, якщо це потрібно, відповідні зауваження.

1.5. Учні, які спізнилися, записуються у "Підсумках чергування за день" черговим учителем чи адміністратором і отримують запис про спізнення у щоденник.

1.6. Категорично забороняється приносити до школи речі, які не мають відношення до занять.

2. Єдині вимоги до зовнішнього вигляду школяра

2.1. Школяр повинен з'являтися до школи у шкільній формі, яка є обов'язковою, згідно з Указом Президента України від 02.06.1996 р. Шкільна форма учня має встановлений зразок:

- для хлопчиків — чорний костюм, світла однотонна сорочка, краватка;
- для дівчаток — чорний костюм, світла однотонна блузка.

2.2. Шкільна форма має бути бездоганно випрана та випрасувана.

2.3. Школяр повинен мати змінне взуття. Воно має бути чистим.

2.4. Взуття повинно бути в тон костюма, у дівчаток — на невисокому підборі. Використовувати кросівки як змінне взуття категорично заборонено.

2.5. Зачіска повинна бути охайною, сучасною. Не допускаються зачіски "під панка".

2.6. Школяр повинен мати чисту носову хустинку, гребінець.

2.7. Учень зобов'язаний слідкувати за чистотою тіла, рук, зубів, носа. Нігті повинні бути коротко підстрижені, фарбувати не дозволяється.

2.8. Яскраві прикраси, косметика заборонені.

2.9. На свята школярі мають бути одягнені урочисто. На вечори відпочинку, дискотеки дозволяється святковий одяг (скромний, дитячого фасону).

2.10. На уроках фізкультури, хореографії одяг і взуття повинні бути відповідними.

2.11. При розмові зі старшими школяр повинен встати. Руки в кишенях тримати не дозволяється. На запитання відповідати спокійно, не сперечатися.

2.12. У школі категорично забороняється палити.

2.13. Не допускається вживання нецензурних слів.

3. Вимоги до учнів на уроці

3.1. Після першого дзвінка учні повинні зайняти своє місце за партою, приготувати все необхідне до уроку. На парті не повинно бути нічого зайвого.

3.2. Учні вітають учителя стоячи.

3.3. Черговий учень чітко доповідає вчителю про відсутніх і готовність класу до уроку.

3.4. Для відповіді учень виходить до дошки, подаючи педагогу щоденник.

3.5. У деяких випадках можлива відповідь учнів з місця, стоячи чи сидячи. Цей порядок визначає вчитель.

3.6. Учень, який бажає відповісти чи щось запитати у вчителя, зобов'язаний підняти руку. Привертати до себе увагу вчителя іншим способом забороняється.

3.7. Відповідаючи, учень стоїть біля дошки обличчям до класу. Говорити потрібно голосно, чітко, не поспішаючи. На дошці пише охайно, розбірливо. Під час відповіді користується указкою.

3.8. Під час уроку, сидячи за робочим столом, учень зобов'язаний слідкувати за поставою, нахилом голови, розташуванням ніг. Учень зобов'язаний виконувати розпорядження вчителя стосовно правильної постави.

3.9. Підказки, списування категорично заборонені.

3.10. Урок вважається закінченим лише після слів учителя: «Урок закінчено». Учні встають і спокійно виходять, попередньо підготувавши все необхідне до наступного уроку.

3.11. Порушення цих правил фіксуються вчителем у журналі обліку поведінки учнів і записуються зауваження у щоденник учня.

4. Вимоги до учнів щодо дотримання ними культури навчальної праці

4.1. Підручники, зошити, словники, щоденники учнів повинні бути обгорнені.

4.2. Письмове приладдя учня — це: олівець, лінійка, гумка, а також приладдя для виконання завдань з геометрії, образотворчого мистецтва. Нічого зайвого на парті не повинно бути.

4.3. Зошити учня повинні бути чистими, охайними, з відведеними полями, правильно, грамотно і охайно підписаними.

4.4. Не дозволяється починати новий зошит, якщо не використаний повністю старий.

4.5. Обов'язково дотримуватися червоного рядка, полів, запису дати.

4.6. Зошити зберігаються в спеціальній папці.

4.7. Учень повинен мати по два робочих зошити і по одному для контрольних робіт з української та іноземних мов, математики. З інших предметів — по одному робочому зошиту і по одному для контрольних робіт. З іноземних мов учні ведуть словники.

4.8. Усі записи в зошитах і щоденниках ведуться чітко, охайно, розбірливим почерком.

4.9. Щоденник учня повинен бути в обкладинці, без різних прикрас і зображень. Записи ведуться згідно з інструкціями. Щотижня підписується батьками.

4.10. Не дозволяється витирати, замальовувати написане в зошитах, щоденниках, виривати сторінки.

4.11. Неправильно написане повинно бути охайно закреслене однією лінією.

5. Правила поведінки під час перерв

5.1. Перерва для учня розпочинається лише після слів учителя "Урок закінчено".

5.2. Учень зобов'язаний:

5.2.1. Чітко та своєчасно виконувати вимоги чергових учнів та вчителів.

5.2.2. На перервах поводити себе тихо, спокійно. Голосно розмовляти, кричати, бігати по сходах і коридорах категорично заборонено.

5.2.3. Виявляти повагу до старших, поступатися їм дорогою, місцем.

5.2.4. Не ображати молодших за себе.

5.2.5. Культурно поводити себе в їдальні. Виконувати правила користування ножем, виделкою, серветкою.

5.2.6. Обов'язково дотримуватися санітарно-гігієнічних вимог (мити руки з милом, користуватися серветкою чи рушничком).

5.2.7. Після вживання їжі прибрати за собою брудний посуд, поставити на місце стілець, подякувати людям, які нагодували.

6. Обов'язки чергового по класу

Черговий учень зобов'язаний:

6.1. Прийти до школи за 15 хвилин до дзвінка.

6.2. Провітрити клас (до уроків і після кожною уроку) і підготувати все необхідне для навчального процесу: крейду, чисту дошку, ретельно вимити ганчірку.

6.3. Перед початком кожного уроку доповісти учителю про відсутніх учнів і готовність класу до уроку.

6.4. Слідкувати за наявністю журналу обліку поведінки учнів під час уроку і санітарного стану класу. На початку уроку подати його вчителю.

6.5. Після уроків провітрити клас, ретельно вимити дошку, порівняти стільці та парти, витерти пил на вікнах, партах, столі вчителя, підібрати папірці на підлозі, полити квіти.

6.6. Виконавши всі обов'язки, доповісти про це черговому вчителю, здати йому журнал обліку поведінки учнів і санітарного стану.

6.7. Отримавши оцінку за чергування, може вважати себе вільним.

7. Правила поведінки вдома

7.1. Чітко виконувати розпорядок дня. Систематично займатися фізкультурою і спортом. Розумно використовувати свій вільний час: займатися читанням, технічною та художньою творчістю, брати участь у роботі гуртків, займайся самоосвітою.

7.2. Старанно виконувати домашнє завдання. Починати з найбільш важких предметів. Тримати своє робоче місце у порядку та чистоті. Пам'ятати про культуру навчальної праці.

7.3. Шанувати батька, матір, старших за тебе. Піклуватися про молодших братів та сестер. Дотримуватися чистоти та порядку у рідній оселі, намагатися зробити у ній зразковий порядок та затишок. Допомогати батькам в усьому, розповідати їм про життя школи, запрошувати їх на свята.

8. Правила поведінки у громадських місцях

Норми поведінки у громадських місцях є практично універсальними для всіх незалежно від статі, віку, професії чи суспільного стану. Ввічливість і доброзичливість — основне правило етикету в спілкуванні. Не виявляйте негативних емоцій у громадських місцях, не піддавайтеся перенапруженню негативних емоцій, умійте ними керувати, контролювати сплеск негативного запалу.

9. Правила поведінки на вулиці

Перш ніж вийти на вулицю, треба звернути увагу на свій зовнішній вигляд. Будьте привітними. Виробіть здатність «вмикати» широку посмішку, коли ви вітаєтеся з сусідами, знайомими. Відчувайте свою впевненість.

Вихована людина на вулиці:

- дотримується правил дорожнього руху;
- не розмахує під час ходи руками і не тримає їх у кишенях;
- обходить зустрічних перехожих із правого боку;
- не вказує пальцем на перехожих, не робить голосних недоречних зауважень, не сміється голосно, не лихословить;
- не штовхається і не торує собі дорогу ліктями, навіть у дуже багатолюдних місцях, а просить дозволу пройти;
- не їсть під час ходи;
- відходить убік, коли помічає, що хтось поспішає, дає дорогу зустрічному;
- не проходить між двома пішоходами, які йдуть поруч;
- чекає (у вузьких, тісних проходах, а також біля сходів і дверей) доти, поки пройдуть ті, хто має право пройти першим (інваліди, малюки, батьки з дітьми, літні люди, вагітні жінки тощо);
- не зупиняється раптово посеред дороги, щоб поговорити зі знайомим.

Зачинивши за собою двері й опинившись на вулиці, пам'ятайте про *правила етикету в громадських місцях*.

1. Рукавички одягають удома. Щоб зав'язати шнурок на черевиках або вдягти плащ на вулиці, відходять убік.

2. Пакет, сумку або портфель носять у правій руці, щоб не зачіпати перехожих. Чоловік завжди може допомогти жінці або літній людині нести важкі речі. Вихована людина робить це незалежно від того, портфель це чи базарний кошик. Лише жіночу сумочку завжди несе сама жінка.

3. Треба стежити за металевими деталями сумок і портфелів, щоб випадково не зачепити оточуючих.

4. Парасольку або ціпок треба завжди тримати вертикально. Нести парасольку або ціпок горизонтально небезпечно, бо маленькі діти можуть наштовхнутися на їх вістря. Парасолькою і ціпком не розмахують.

5. Зустрівши знайомого й заговоривши до нього, не стійте посеред тротуару або дороги, відійдіть убік, щоб не заважати іншим перехожим чи транспорту. Під час зустрічі з чоловіком, старшим за вас, або жінкою, не зупиняйте їх, а спитайте дозволу їх провести. Нечемно зупиняти малознайомих людей або приятеля, якщо він не один. Голосно розмовляти, сміятися, кричати, привертати до себе увагу іншим способом може лише людина некультурна, невихована.

Всюди, де б ти не був, — удома, в школі, у гостях, у колі друзів — пам'ятай: ти — школяр, носій високої культури і вихованості.

10. Правила поведінки у театрі

10.1. Під час спектаклю неввічливо розмовляти, обмінюватися враженнями, їсти, шурхотіти обгортками від цукерок.

10.2. Своє задоволення чи незадоволення тактовні люди виражають силою оплесків. Але не виявляють своє незадоволення свистом, криками, тупотінням. Аплодують лише після закінчення спектаклю чи дії.

10.3. Після сценічного дійства ввічливі люди не атакують гардероб, як і під час антракту — буфет. Отримавши пальто, чоловік допомагає вдягти його своїй супутниці та проводить її додому.

10.4. У театрі, на концерті й у кінотеатрі намагаються дотримуватися всіх загальноприйнятих правил поведінки. Симфонії, концертні п'єси, які складаються з декількох частин, і цикли пісень не можна переривати оплесками навіть у паузах між частинами, слід аплодувати лише після закінчення виконання музичного твору.

10.5. На естрадних концертах утримуйтесь від підспівування артистам, якщо вони самі цього не запропонували, відбивання такту руками чи ногами, танців. Однак усе це дозволено на рок-концертах. Небажані покашлювання, зауваження вголос, ходіння по залу під час фінальної сцени.

10.6. Ввічлива людина завжди виявить свою вдячність артистам оплесками.

11. Правила поведінки у музеї, картинній галереї

1.1. У музеї і на вернісажі слід поводитися спокійно та шляхетно, не заважаючи іншим роздивлятися картини й експонати, не висловлювати голосно і безапеляційно свою думку. Тут неприпустимі голосні зауваження чи обговорення.

11.2. Якщо на персональній виставці є художник, прийнято підійти до нього та привітати, можна представитися і висловити своє схвалення, але від критики слід утриматися, це зроблять компетентні мистецтвознавці.

11.3. На виставках не дозволяється торкатися до творів мистецтва і музейних експонатів.

11.4. Якщо ви зустрінете у виставковому залі знайомих, привітайте їх простим киванням і ні в якому разі не розмовляйте з ними довго.

11.5. Намагайтеся стояти перед картиною чи виставковою вітриною таким чином, щоб не затінити собою експоната.

12. Правила поведінки у магазині

12.1. У залі магазину не знімають головних уборів, із продавцем вітаються і розмовляють спокійним та ввічливим тоном, звертаються на "Ви", не втомлюють його дрібними примхами і претензіями стосовно якості товарів.

12.2. У випадку незадовільного обслуговування, покупець повинен не влаштовувати сцени, а звернутися зі скаргою до адміністратора.

12.3. Та й ввічливий продавець повинен бути справедливим і чесним із покупцями, не намагатися нав'язати їм товар поганої якості тощо.

12.4. Заходячи до магазину, пропускають спочатку тих, хто виходить, а потім заходять самі.

12.5. Якщо ви прийшли з собакою, залиште її за дверима.

12.6. Ввічливий покупець не затримує чергу і не намагається отримати товар без черги, не зачіпає руками товари без упаковки, не вибирає їх сам.

12.7. Підходячи до каси, приготуйте завчасно необхідну суму грошей для сплати, щоб не затримувати інших.

13. Правила поведінки у готелях, санаторіях і будинках відпочинку

13.1. У готелях і місцях відпочинку слід дотримуватися загальноприйнятих правил етикету. З відпочиваючими й обслуговуючим персоналом необхідно бути коректними і тактовними.

13.2. У номерах і палатах підтримувати чистоту та лад.

13.3. Якщо в номері з вами є сусід, то познайомтеся з ним першим.

13.4. Якщо вас поселять із ким-небудь в один номер чи палату, пам'ятайте, що не слід: вмикати голосно радіо, непокоїти довгими монологами про своє життя-буття або випитувати сусіда про його особисте життя, запрошувати гостей без згоди на те сусіда чи нав'язувати його гостям свою присутність.

13.5. У пансіонатах і санаторіях необхідно дотримуватися режиму дня.

13.6. Неввічливо запізнюватися в їдальню.

13.7. Якщо за столом, куди вас посадила дітсестра, уже сидять інші відпочиваючі, представтеся їм і підтримуйте бесіду.

13.8. До їдальні не слід приходити в пляжних або спортивних костюмах — це порушення правил чемності.